

Handläggare
Marie Lindström
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
2016KS/0350

Kommunstyrelsen

Ersättningar till styrelser i Värmdö kommuns bolag

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige instruerar sitt ombud på bolagsstämman för Kommunhuset i Värmdö AB (KIVAB) om ersättningarna för KIVAB:s styrelseledamöter enligt bilaga 1.
2. KIVAB instruerar sina ombud på dotterbolagens bolagsstämmor om ersättningarna för dotterbolagens styrelseledamöter enligt bilaga 1.
3. Styrelseledamöter i kommunala bolag ersätts med ytterligare 4,5 procent som kompensation för utebliven pensionsrätt.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har som ägare av bolagen möjlighet att bestämma styrelseledamöternas ersättningar genom att utfärda en ombudsinstruktion till bolagens årsstämmor. Det är dock moderbolaget KIVAB som har i uppdrag att utöva ägarstyrning i dotterbolagen och som har bäst kunskap och insyn i bolagens verksamheter. Därför bör kommunfullmäktige instruera sitt ombud på KIVAB:s bolagsstämma om ersättningarna för KIVAB:s ledamöter och KIVAB i sin tur instruera ombuden på dotterbolagens stämmor.

Eftersom styrelseledamöter i de kommunala bolagen i Värmdö kommun inte har rätt till pension för sin tjänstgöring bör till arvodet läggas 4,5 procent, dvs. samma kompensation som vid förlorad arbetsinkomst.

Bakgrund

KIVAB är moderbolag i Värmdö kommuns bolagskoncern. Bolagets främsta uppgift är att företräda kommunens strategiska intressen och utöva ägarstyrning i kommunens hel- och delägda bolag, Gustavsbergbadet AB, Värmdöbostäder AB och Värmdö hamnar AB.

Ärendebeskrivning

Ersättning till styrelseledamöter i kommunala bolag

Enligt aktiebolagslagen (ABL) 8 kap 23 a § är det bolagsstämman som ska besluta om arvode till styrelseledamöterna i ett aktiebolag. Bolagets ägare representeras på bolagsstämman av ett ombud. I det fall ombudet ska rösta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars större vikt utfärdar ägaren en ombudsinstruktion som talar om hur ägaren vill att ombudet ska rösta.

Enligt kommunens ägarpolicy, beslutad av kommunfullmäktige 2015-04-29 § 89, ska arvoden och ersättningar till de enskilda styrelseledamöterna i de kommunala bolagen fastställas av kommunfullmäktige. Ägarpolicyen omfattar alla bolag och därmed ska kommunfullmäktige fastställa arvoden och ersättningar både till KIVAB och dotterbolagen. I ägarpolicyen anges att samtliga policyer som annonseras i Värmdö kommuns författningssamling är tillämpliga på de kommunalt helägda aktiebolagen.

Enligt bolagsordningarna för KIVAB, Värmdö Bostäder, Gustavsbergs hamnar och Gustavsbergsbadet ska årsstämman fastställa arvoden till styrelsen, revisorerna och suppleanterna.

Beslut om ersättningar, alternativ

1. Kommunfullmäktige fattar beslut om ersättningar till förtroendevalda och kan även besluta att ersättningarna till styrelseledamöter i kommunens moderbolag och dotterbolag ska följa kommunens ersättningsbestämmelser. För att detta ska vara möjligt ska det framgå av ägarpolicy och bolagsordningar samt att ersättningsreglementet ska tydliggöra att det även omfattar ledamöter i kommunens bolag.
2. Kommunfullmäktige kan fatta beslut om ersättningar till styrelseledamöter i KIVAB och dotterbolagen genom att utfärda en ombudsinstruktion som kan användas av KIVAB:s och dotterbolagens ombud på bolagsstämmorna.
3. Det är också möjligt för kommunfullmäktige att instruera ombudet på KIVAB:s bolagsstämma om hur ersättningen för KIVAB:s styrelseledamöter ska utformas. Därefter instruerar KIVAB sina ombud på dotterbolagens bolagsstämmor om hur ersättningen till dotterbolagens styrelseledamöter ska utformas.

Hantering i andra kommuner

I ersättningsbestämmelserna i Örebro kommun för 2014/2015-2018 anges att arvoden till kommunala styrelseledamöter och suppleanter i bolag fastställs av respektive bolag inom de beloppstak som anges i det kommunala ersättningsreglementet. Ersättningsnivåerna för bolagens ordförande, vice ordförande, ledamöter, suppleanter och revisorer varierar i olika bolag. Det är bolagen som svarar för utbetalning av arvoden.

I Borlänge kommun gäller bestämmelserna i arvodesreglementet förtroendevalda i kommunens direkt och indirekt helägda bolag, då en särskild förteckning för bolagen finns i bestämmelserna. Ersättningsnivåerna för ordföranden, ledamöter och revisorer

varierar i olika bolag. Arvoden till externa styrelseledamöter beslutas av bolagsstämman för respektive bolag. För av kommunen utsedda styrelseledamöter och representanter i delägda bolag gäller särskilda ersättningsregler. Ersättning betalas direkt av de juridiska personerna.

I det gemensamma ägardirektivet för bolagen i Jönköpings kommun anges att arvode till styrelse och lekmannarevisorer utgår enligt kommunens arvodesregler.

Årsarvodets storlek

Värmdö kommun utgår sedan många år tillbaka på inkomstbasbeloppet vid beräkning av årsarvoden till förtroendevalda och styrelser i kommunala bolag. Det är vanligt att även andra kommuner gör på detta sätt, medan vissa väljer att utgå från statsrådets eller riksdagsledamöternas arvoden. I de flesta kommuner har styrelserna olika arvoden beroende på bolagens storlek m.m.

Pension

Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) omfattar politiska förtroendeuppdrag. Fullmäktigeledamöter är valda av kommuninvånarna och omfattas av kommunallagen vilket innebär att de har rätt till pension. Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas i normalfallet inte av OPF-KL. Aktiebolagslagen och kommunallagen utgör två separerade regelverk och pensionsmyndighetens verksamhet omfattar endast uppdrag i kommuner eller landsting/regioner.¹

Detta innebär att styrelseledamöter i de kommunala bolagen i Värmdö kommun inte har rätt till pension för sin tjänstgöring.

Andra kommuner

Enligt KPA² vidtar de flesta kommuner inte några särskilda åtgärder med anledning av att styrelseledamöter i de kommunala bolagen inte har rätt till pension.

I en del kommuner har arvodena för ledamöterna höjts för att kompensera för att pension inte utgår. Vissa kommuner räknar in arvodet för bolagsuppdrag i övriga kommunala arvoden och rapporterar in dem via kommunen. I Eskilstuna Kommunföretag AB med dotterbolag ges exempelvis ledamöter pensionsrätt på samma sätt som vid kompensation för förlorad arbetsinkomst, det vill säga att till arvodet läggs ytterligare 4,5 procent.

Bedömning

Enligt aktiebolagslagen är det bolagsstämman som beslutar om ersättningar till styrelseledamöterna i bolagen. Värmdö kommuns ägarpolicy anger att det är kommunfullmäktige som har detta uppdrag medan det i bolagsordningarna uppges att bolagsstämman fastställer ersättningarna. Ägarpolicyen bör ändras så att den stämmer överens med aktiebolagslagen och bolagsordningarna.

¹ Kommentar till Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL), SKL.

² Kommunernas Pensionsanstalt

Kommunfullmäktige har som ägare av bolagen möjlighet att bestämma styrelseledamöternas ersättningar genom att utfärda en ombudsinstruktion till bolagens årsstämmor, alternativ 2 ovan. Det är dock moderbolaget KIVAB som har i uppdrag att utöva ägarstyrning i dotterbolagen och som har bäst kunskap och insyn i bolagens verksamheter. Därför föreslås för Värmdö kommun en lösning i enlighet med redovisat alternativ 3 ovan. Detta innebär att kommunfullmäktige instruerar sitt ombud på KIVAB:s bolagsstämma om ersättningarna för KIVAB:s ledamöter och att KIVAB i sin tur instruerar ombuden på dotterbolagens stämmor.

Då styrelseledamöterna i de kommunala bolagen i Värmdö kommun inte har rätt till pension för sin tjänstgöring bör till arvodet läggas 4,5 procent, dvs. samma kompensation som vid förlorad arbetsinkomst.

Det finns inte någon anledning att ändra på beräkningsgrunderna för årsarvoden för styrelseledamöter i kommunala bolag. Värmdö kommun bör därför även fortsättningsvis utgå från inkomstbasbeloppet vid dessa beräkningar. Det är rimligt att Värmdö kommun, i likhet med andra kommuner, ersätter styrelseledamöterna i kommunens bolag med olika stora belopp beroende på bolagens storlek, omsättning och personalstyrka, se bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Detta beslut rör formerna för beslut om ersättning till styrelseledamöter i kommunala bolag. Förslaget att kompensera styrelseledamöterna för utebliven pensionsrätt innebär inte någon stor ekonomisk utgift för kommunen.

Konsekvenser för miljön

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Ersättningar till styrelser i Värmdö kommuns bolag	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

KF
KIVAB
Gustavsbergsbadet AB
Värmdöbostäder AB
Värmdö hamnar AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Stellan Folkesson'.

Stellan Folkesson
Kommundirektör

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frida Nilsson'.

Frida Nilsson
Sektorchef administration

Ersättningar till styrelser i Värmdö kommuns bolag

Årsarvoden utbetalas som ersättning för uppdrag till ordförande och till förste och andre vice ordförande i Värmdö kommuns bolag.

Beräkning av årsarvoden följer utvecklingen av inkomstbasbeloppet, som fastställs varje år. Inkomstbasbeloppet för 2016 är 59 300 kronor per månad.

Utgångspunkten för beräkning av årsarvoden till presidieledamöter i styrelserna för kommunens aktiebolag är 9,65 inkomstbasbelopp, dvs. 572 245 kr 2016.

Arvoden beräknas per den 1 januari varje år.

KIVAB	Fördelning, procent	Per månad	Årsarvode
Ordförande	25	11 921	143 061
1 vice ordförande	15	7 153	85 836
2 vice ordförande	10	4 768	57 224
Värmdöbostäder AB			
Ordförande	25	11 921	143 061
1 vice ordförande	15	7 153	85 836
2 vice ordförande	10	4 768	57 224
Värmdö Hamnar AB			
Ordförande	20	9 537	114 449
1 vice ordförande	10	4 768	57 224
2 vice ordförande	5	2 384	28 612
Gustavsbergbadet AB			
Ordförande	20	9 537	114 449
1 vice ordförande	10	4 768	57 224
2 vice ordförande	5	2 384	28 612

Övriga ersättningar till styrelser i kommunala bolag följer kommunens Bestämmelser om ersättning m.m. till förtroendevalda och politiska sekreterare i Värmdö kommun år 2015 – 2018, antaget av kommunfullmäktige 2014-06-18.

Dnr 14KS/0507

Kommunstyrelsen 2014-12-03 § 205

Arvoden för förtroendevalda 2015 - 2018

Kommunstyrelsens beslut

Följande arvoden fastställs:

Arvoden 2015-2018			
Kommunal och oppositionsråd	Kommunalråd: 2,5		Oppositionsråd: 1,0
Samordning, K5 för KD och C	0,40		
Ungdomssamordning (SON, UTN och KFN)	0,15		
Samordning oppositionen			0,85
	Ordförande	1 v ordf.	2 v ordf.
Kommunfullmäktige	0,20	0,10	0,05
Kommunstyrelsens planutskott	0,50	0,25	0,20
Utbildningsnämnd	0,40	0,20	0,10
Vård och omsorgsnämnd	0,30	0,15	0,10
Socialnämnd	0,40	0,20	0,10
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	0,40	0,20	0,10
Kultur och fritidsnämnd	0,30	0,15	0,10
Näringslivsnämnd	0,30	0,15	0,10
Teknisk nämnd	0,30	0,15	0,10
Överförmyndarnämnd	0,20		0,05
KIVAB	0,20	0,10	0,05
VBAB	0,20	0,10	0,05
VHAB	0,20	0,10	0,05
GB	0,20	0,10	0,05
Totalt antal tjänster/årsarvoden	6,45	2,65	3,00
Varav innehas av K-råd	-1,30	-0,35	-0,05
Summa netto årsarvoden	5,15	2,3	2,95
Summan netto arvoden Ordf. och 1:e vice ordf.			7,45
Summan netto arvoden 2:e vice ordföranden			2,95
Totalt antal tjänster/årsarvoden			10,40
Andel arvoden i %	71,63		28,37

justering

14

M/O

RAK

utdragsbestyrkande

